

Het jaarverslag bevat een samenvatting van de organisatorische aspecten en een terugblik op de speciale activiteiten in 2024

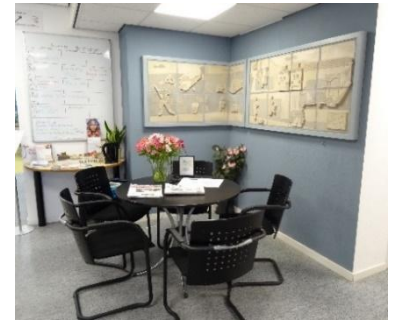
Doelstelling Historische Kring/Samenstelling bestuur

De Historische Kring stelt zich ten doel zoveel mogelijk over de historie van Nederhorst den Berg en zijn inwoners te beschrijven, te documenteren en digitaal vast te leggen. Dit gebeurt onder leiding van het bestuur in 2024 bestaande uit:

Ton Kuijs	- voorzitter
Ans Baar	- secretaris
Jan van Wijk	- penningmeester
Janneke Stalenhoef	- kandidaat-lid
Hans Stalenhoef	- lid

Activiteiten bestuur

In 2024 heeft het bestuur 5 keer vergaderd. Naast het vergaderen en het organiseren van lezingen en excursies was de aandacht gericht op het actualiseren van de computersystemen. De huidige systemen zijn namelijk verouderd en voldoen niet meer aan de eisen van deze tijd. Er wordt inmiddels gewerkt aan de opzet van een nieuw systeem. Ook is naarstig gezocht naar een permante plek voor de gerestaureerde wasserij-panelen. De zoektocht heeft geleid tot een definitieve plek in de hal van het Sociaal Cultureel Centrum (SCC).

Ledenaantal

De wens om dit jaar het 500^e lid te kunnen noteren is niet in vervulling gegaan. Het aantal leden blijft stagneren rond de 490.

Schenken

In 2024 is de Kring weer verrast met een aantal gevarieerde schenkingen. Deze worden gedocumenteerd en vermeld in het tijdschrift Werinon.

Werkruimte/documentatiecentrum

In de werkruimte op de bovenverdieping van het Sociaal Cultureel Centrum aan de Blijklaan is het archief, foto's en documentatie van de Kring te vinden. Op donderdagavond van 20.00-21.30 uur kan men hier, met uitzondering van de vakantieperiodes, terecht voor het inwinnen van informatie, of om (foto)materiaal af te geven.

Overkoepelende activiteiten

De Historische Kring is aangesloten bij de stichting Tussen Vecht en Eem (TVE), een platform van historische kringen in de regio. In 2024 is TVE gestart met de voorbereidingen voor het Regionaal Erfgoedfestival in 2025, met als thema "makers in Gooi en Vecht". Het festival wordt gehouden van 27 mei t/m 14 september 2025. Hiervoor maakt TVE een reizende tentoonstelling met banieren. Hierop worden makers/nijverheid afgebeeld, waarvan een over wasserijen in ons dorp. De Historische Kring sluit aan in de vorm van een fietsroute gericht op bekende makers in het dorp, zoals schilders, hoepelbuigers, wasserijen, beelden, hekken, bouwwerken.

Overleg drie Historische Kring in Wijdmeren.

Traditiegetrouw vond er ook het jaarlijkse overleg plaats tussen de drie Historische Kringen van Wijdmeren. Zo waren we 28 februari 2024 te gast bij de Historische Kring Loosdrecht.

Activiteiten van de werkgroepen

Voor het realiseren van de doelstellingen zijn werkgroepen ingesteld, waarin gezamenlijk activiteiten worden ontplooid, het betreft:

Automatisering

Op verzoek van het bestuur zijn de computersystemen, door twee experts getest. Hieruit kwam naar voren dat de systemen zijn verouderd en dat er te weinig kennis is bij het bestuur en de gebruikers. Een nieuw systeem is dus nodig. Deze conclusie werd ook gedeeld door onze nieuwe ICT-man: Jan Slagt, die, tijdens de jaarvergadering 2024, spontaan gehoor heeft gegeven aan de oproep voor assistentie bij de automatisering. Inmiddels werkt hij samen met Franck van Zijl en Herman Schilder aan de opzet van een nieuw systeem. Hierbij zal ook gebruik worden gemaakt van de ontwikkelingen rond het AI systeem. Gestart is met de selectie van een foto-bewerkingsprogramma. Deze worden de komende tijd op bruikbaarheid getest.

Archivering/documentatie

Op vrijdagmiddag werken Corry Schoordijk, Karien Veerman, Herman van der Molen, Hans Stalenhoef en Jan van Wijk aan het beheer van het archief. Zij zijn druk doende met het inventariseren, rubriceren en indexeren van het archief en het documenteren van allerlei zaken. Ook houden zij de bibliotheek op orde en noteren de schenkingen.

Regelmatig komt er 'nieuw' materiaal binnen. Zo ontvingen we dit jaar het omvangrijke privé archief van oud-gemeentesecretaris de heer Krol en het beeldmateriaal van de vroegere toneelvereniging Poefff.

Werkgroep Register

Cees Stalenhoef is actief bezig met het veelomvattende werk om uit de uitgaven van Werinon een register samen te stellen op personen, zaken en afbeeldingen.

Foto-documentatie

Gerard Baar, Koen Hoetmer en Teus van de Kemp selecteren en digitaliseren het fotomateriaal en voorzien deze van teksten/namen. Ook handelen de heren verzoeken af over historische aspecten. Hierbij komt hun grote kennis van de plaatselijke historie, voor het achterhalen van namen en locaties zeer goed van pas.

Fotografie

Ton Keizer zorgt voor foto's van veranderingen in het dorp en van allerlei belangrijke gebeurtenissen.

Ledenadministratie

Het beheer van de ledenadministratie is in handen van penningmeester Jan van Wijk.

Online-Nieuwsbrief

De online-Nieuwsbrief, verzorgd door Coen Meerbeek, is, gezien het aantal lezers, een welkome aanvulling op de informatievoorziening.

Projecten voor de basisscholen

Om de belangstelling voor de historie van het dorp op te wekken bij de jeugd, organiseren de 'Oude meesters': Herman van der Molen en Cees Stalenhoef jaarlijks projecten voor diverse groepen van de drie basisscholen in de gemeente.

Tijdschrift Werinon

De redactie bestaande uit Gerard Baar, Theo Cozijn en Mark Hilberts is er ook in 2024 weer in geslaagd om twee prachtige edities met gevarieerde verhalen en mooi vormgegeven uit te brengen. Voor Gerard en Theo waren dit de laatste edities van hun hand. Zij stoppen met hun werk voor het tijdschrift. Tijdens de bijeenkomst voor de actieve leden op 29 november 2024 is op gepaste wijze afscheid genomen van beide heren. Een nieuwe eindredacteur is gevonden in de persoon van Peter Heeren. Naar een vormgever wordt nog gezocht.

Presentatie

Website

Marjolein Meerbeek zorgt voor het plaatsen van actuele informatie en foto's op de website. Inmiddels beschikken we over een site met een uitgebreide foto-collectie, alle uitgaven van het tijdschrift Werinon, de Nieuwsbrieven en informatie over de activiteiten. Regelmatig een bezoek brengen aan de site: www.historischekring.nl is dan ook een aanrader.

Vitrine gemeentehuis

In de hal van het gemeentehuis van Wijdemeren staan vitrinekasten voor het tentoonstellen van bijzondere spullen van de drie Historische Kringen in de gemeente. De inhoud van onze vitrine wordt regelmatig gewisseld.

22 juni - Zomerspektakel

Bij evenementen in het dorp is de Historische Kring zoveel mogelijk aanwezig. Zo stond de Kring met een kraam op de braderie van het Zomerspektakel. Jong en oud konden die dag, aan de hand van de flyer: "Ken je dorp-quiz", kennis maken met de historie van het dorp. De antwoorden op de vragen waren te vinden op de borden van de 'Vroeger en Nu'-wandeling, die verspreid in het dorp staan. Met de deelname was een kleine prijs te winnen. Naast een goede deelname aan de quiz en een prima verkoop van boeken, zijn er die dag ook nog een vijftal nieuwe leden genoteerd. Al met al een geslaagde dag.

Speciale activiteiten in 2024

15 maart - Jaarvergadering met lezing

De opkomst lag rond de 40 personen. Na een woord van welkom vroeg de voorzitter aandacht voor de ter vergadering uitgereikte stukken. Na een korte bespreking/toelichting werd ingestemd met de verslagen en de begroting voor 2024. Daarna volgde de stand van zaken rond de projecten. Het bestuur kreeg onder applaus waardering van de aanwezigen voor het geleverde werk.

Lezing: over de geschiedenis van het waterschap: Amstel, Gooi en Vecht.

Na een korte pauze was het woord aan mevrouw Bea de Buisonjé, lid van het Dagelijks en Algemeen Bestuur van het Waterschap. Zij begon de lezing met de rol van het waterschap door de eeuwen heen. Zij benadrukte het bijzondere van dit gebied. Zo rond 800 is het vooral een moerassig gebied. In de loop der tijd ondergaat het landschap grote verandering en ontstaat er een polderlandschap.

Dan gaat het waterbeheer een niet meer weg te denken rol spelen. Vervolgens ging zij in op de kerntaken van het waterschap, te weten: bescherming tegen water, het beheer van het waterpeil, de zorg voor schoon water. Een belangrijk aspect hierbij is het onderhouden van de waterwegen en het zuiveren van het rioolwater. Ten aanzien van dit laatste is bij de Rioolwaterzuivering Horstermeer een ozoninstallatie geplaatst om de kwaliteit van het gezuiverde water te verbeteren. Tot slot ging zij in op de toekomstige ontwikkelingen, zoals het creëren van schoonwaterbekken. Dankzij haar enthousiaste verteltrant zijn we veel te weten gekomen over de geschiedenis van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht en de nieuwe ontwikkelingen. De bezoekers beloofde spreekster voor haar uiteenzetting, met applaus.

25 mei - Excursie RWZI-Horstermeer

Op die zaterdag zijn we met een groep op bezoek geweest bij de Rioolwaterzuiveringsinstallatie RWZI Horstermeer. Na de ontvangst met koffie/thee en een introductie over de werkwijze, namen de 2 gidsen elk een groep mee voor een rondleiding door de RWZI. Tijdens de rondleiding kwamen we alles te weten over het proces van waterzuivering en de nieuwe ontwikkelingen op dit terrein. Zo worden bijvoorbeeld sinds begin 2024 medicijn-resten, fosfaat en stikstof

uit het afvalwater gehaald. Al met al zijn de deelnemers, mede door de enthousiaste uitleg van de gidsen, veel te weten gekomen over het wel en wee rond het proces van rioolwaterzuivering. We kunnen dan ook terugkijken op een zeer leerzame excursie.

14 juni - Nationale Archeologie dag op Kasteel Nederhorst.

Na een lange voorbereidingstijd is in 2024 fase 1 van de restauratie, van het eeuwenoude kasteel Nederhorst, van start gegaan. Vanwege de veiligheid zijn er echter beperkingen met betrekking tot de openbare toegankelijkheid van het landgoed. Maar op sommige momenten is het, op uitnodiging, mogelijk om de voortgang van de restauratie te bekijken. Zo was er vrijdag 14 juni gelegenheid om de resultaten te bewonderen van het archeologisch onderzoek van AWN Naerdincklant: vereniging van vrijwilligers in de archeologie. De restauratie was nog maar net begonnen of er werd al iets bijzonders ontdekt. Onder de vloer in het zand zijn resten van een fundering gevonden. Uit welke tijd het stamt en wat er verder omheen is gevonden wordt nu onderzocht.

10 september - Adoptie Vliegtuigmonument overgedragen aan de Jozefschool

Sinds de plechtige onthulling in 2019 van het Vliegtuigmonument aan de Randweg is elk jaar een van de drie Bergse basisscholen verantwoordelijk voor het onderhoud van het monument van kunstenaar Joost Zwagerman. Op 10 september jl vond de overdracht, vanwege het slechte weer, niet plaats bij het monument, maar in de Aula van de Warinschool. Het begon met een woord van welkom door 'Oude' meester Cees Stalenhoef. Daarna lazen kinderen van elke groep een gedicht voor. 'Oude' meester Herman van der Molen ging hierna in op de geschiedenis van het neergestorte vliegtuig. In de nacht van 15 mei 1943 viel het in stukken uiteen, bij het boezemkanaal, waar nu de Randweg ligt.

Vervolgens las hij de namen voor van de vijf omgekomen bemanningsleden, vier Canadezen en een Engelsman. Na een indrukwekkende 1-minuut stilte en het neerleggen van bloemen volgde, onder het toezien van Joost Zwagerman, de overhandiging van het symbool van het monument van de Warinschool naar de Jozefschool.

14 september - Monumentendag succesvol verlopen

De muzikent was dit jaar het centrale punt voor het verstrekken van informatie over de activiteiten van de kring. Hiervoor lag op tafels uitgesteld wat de kring zoal in huis heeft, zoals (speciale) uitgaves van het tijdschrift Werinon, mappen met oude foto's, prentbriefkaarten, dvd's. Heel veel belangstelling was er voor de folder waarop zowel een fiets als een wandeltocht stond aangegeven. Maar het mooie weer was hier zeker debet aan. Een ander initiatief, een rondleiding door het dorp met een gehuurd busje, was een succes. Chauffeur Jan van Wijk en gids Gerard Baar konden met volle bezetting, wel drie keer, wat oudere of slecht ter been zijnde dorpingen op comfortabele wijze een groot deel van het dorp laten zien. Ook konden we die dag nog 6 nieuwe leden welkom heten. We kunnen met veel plezier terugkijken op monumentendag, die met de medewerkers, onder het genot van een drankje en bitterballen, is afgesloten in het Spiegelhuis.

18 oktober - lezing: 'Gouden Bochten: Amsterdam en de Vechtstreek', door Juliette Jonker-Duynstee.

Mevrouw Jonker wist haar verhaal, opgeluisterd met mooie beelden, op enthousiaste en vooral een toegankelijke manier over te brengen. Zo slaagde zij er in om haar toehoorders op beeldende wijze inzicht te geven in een paar voorbije eeuwen. De lezing ging over de vele banden die er tussen Amsterdam en de Vechtstreek waren vanaf de 17^e eeuw. Zowel de stad als het platteland om de stad heen ondergingen toen een metamorfose en waren nauw met elkaar verbonden. De grachtengordel werd gebouwd met stenen, gebakken langs de Vecht. Het Vechtwater werd als drinkwater aangeleverd en vers voedsel kwam van de boerderijen die rijke Amsterdamse kooplieden opkochten als investering en later verbouwden tot gerieflijke buitenplaatsen. Zo ontstonden de buitenplaatsen langs de Vecht. De buitens van 's-Graveland danken hun bestaan aan de 's-Gravelandse Vaart. Rond 1630 gaven de graven van Holland aan Amsterdamse investeerders hun fiat om de woeste gronden in dit gebied te ontginnen. Toen kwamen stukken grond te koop, waarop in de loop der jaren grote en kleine buitenplaatsen kwamen, waarvan er tot op heden nog veel zijn te bewonderen. Tot slot benadrukte mevrouw Jonker dat de Vechtstreek en 's-Graveland prachtige gebieden zijn, die zowel qua natuur als architectuur, het dubbel en dwars waard zijn om op gepaste wijze voor de toekomst behouden te blijven. Als dank voor haar indrukwekkende verhaal kreeg ze een welgemeend applaus.

10 november - Bezoek Flora Batava, vroeger Buitenplaats 'De Vijverhof' in Nieuwersluis.

Voor die zondagmiddag stond er een excursie/lezing op het programma over de geschiedenis en de restauratie van de Buitenplaats 'De Vijverhof'. De lezing werd gehouden op locatie in Nieuwersluis en gepresenteerd door Inge van der Ven, eigenaar van het hotel. Zij vertelde hoe de 300 jaar oude vervallen buitenplaats in ere is hersteld tot het hotel van nu. Ook ging zij in op de historie van de buitenplaats, die teruggaat naar 1670. Toen stichtte Agnes Block een hoeve met een orangerie. Agnes ontpopte zich op de Vijverhof tot een bekwaam kweekster van zeldzame en uitheemse planten- en bloemensoorten uit alle windstreken. Ook gaf ze kunstenaars, die gespecialiseerd waren in het tekenen van botanisch- en zoölogische objecten, de opdracht haar gekweekte planten en bloemen in aquarellen te vereeuwigen. Agnes stierf in 1704, maar omdat niemand binnen de familie de Vijverhof wilde kopen kwam het in andere handen terecht.

In 1866 liet een nieuwe koper het buiten bouwen dat er ongeveer in dezelfde vorm is blijven staan. De huidige eigenaresse, Inge van der Ven, heeft het buiten een paar jaar geleden buitengewoon mooi laten restaureren. Van boven tot onder straalt het pand, zowel binnen als buiten, perfect vakmanschap uit.

Heel ludiek is het theehuis aan de oever van de Vecht in de vorm van een omgekeerde Romeinse boot. Dit geeft een origineel cachet binnen het totaal van het weldoordachte geheel dat op deze plek tot stand is gebracht. Na haar lezing mochten de 40 deelnemers de Vijverhof zelf en alle andere nieuwe gebouwen in twee groepen

bezichtigen. We kunnen terugkijken op een tot in de puntjes verzorgde ontvangst, een boeiende lezing en een interessante rondleiding met toelichting over de restauratie.

29 november - Een informatieve avond met de actieve leden

Deze avond stond volledig in het teken van het afscheid van de redactieleden Gerard Baar en Theo Cozijn. Gerard heeft zich 35 jaar volledig ingezet voor het tijdschrift Werinon. Theo heeft 11 jaar, naast Werinon, ook diverse themanummers, brochures, folders en niet te vergeten de borden voor de fotobordenroute: "Vroeger en Nu", vormgegeven. Gerard werd verrast met een Koninklijke Onderscheiding, na lovende woorden, opgespeld door burgemeester Mark Verheijen. Uit handen van voorzitter Ton Kuijs kreeg Gerard een gravure van kasteel Nederhorst en een cadeaubon. Voor Theo waren er, naast veel mooie woorden, een diner bon, en een gravure van de Hinderdam. Ook werden beide heren nog verrast met het erelidmaatschap van de Kring. Daarna werd een toast uitgebracht en is de avond onder het genot van een hapje en drankje op informele voet voortgezet.

Tot slot

Het bestuur kan, gezien de in dit verslag beschreven activiteiten, terugkijken op een succesvol 2024. Hieruit blijkt dat het de moeite waard blijft om de geschiedenis van het dorp levend te houden. Tot slot een woord van dank aan iedereen die op wat voor manier dan ook hieraan meewerkt.

Meer over de activiteiten van de Historische Kring is te lezen op de site:www.Historischekring.nl.

